

- טוטליטָרִי** [אנגלית totalitarian ← total(יתר) + (author)itarian (ראה) טוטל לעיל; ראה אוטוריטה לעיל **טוטליטָרִי** - נטי] רודני. **מונח המתייחס** למישטר המרכז בידי את כל הסמכויות ונוקט בשיטות דיקטטוריות של דיכוי חופש הפרט
- טוטליטָרִיזְם** [צרפתית totalitarisme (ראה טוטליטָרִי לעיל **טוטליטָרִי** - נטי); אנגלית totalitarianism] מישטר אוטוקרטי או דיקטטורי שבו קיימת רק מפלגה חוקית אחת האוסרת קיום מפלגות אחרות
- טוטל לֹס** [אנגלית total loss] ביטוח ◀ אָבֵדן גמור, אבדן כליל, נזק מוחלט
- טוֹטֵם** [אנגלית totem (אלגווקווינית)] בעל חיים או עצם כלשהו הנערץ כאל על-ידי שבטים ועמים מסוימים ומשמש כסמל לשבט או למשפחה; **בהשאלה**: דבר המהווה מושא להערצה
- טול** [אנגלית toll (לטינית)] היטל, מס, אגרה (על מעבָר בכביש או על גשר)
- טול** [אנגלית tulle (שם מקום בצרפת)] אריג דק עשוי משי או ניילון
- טולֶרָנְטִי** [אנגלית tolerant (לטינית: לסבול **טולֶרָנְטִי** - נטי)] סובלני; המכיר בדעות, באמונות, במנהגים וכו' של אחרים ומכבדם, גם אם אינו מסכים להם
- טולֶרָנְטִיוּת** [אנגלית tolerance (ראה טולרנטי לעיל)] סובלנות; כיבוד השקפותיהם של אחרים, אמונותיהם, מנהגיהם וכו'
- טוֹלֶרַנְס** [ראה טולרנטי לעיל **טולֶרָנְטִי** - נטי] (השוני המותר במידת תכונה מסוימת של עצם **כגון**: מישקל, כמות וכו') ביחס למידה התקנית
- טולֶרַנְצִיָה** **ראַבֵּי** טולרנס
- טוֹמוֹגְרַפִּיָה** [אנגלית tomography (יוונית: חלק חתוך **טוֹמוֹגְרַפִּיָה** - גרפיה) + רוסית ija - (**טוֹמוֹגְרַפִּיָה** - יה)] טכניקה של צילום רנטגן שבאמצעותה ניתן לצלם מישור אחד מסוים בגוף האדם או בעצם כלשהו מבלי שהצילום יכלול חלקים אחרים סמוכים
- טוֹמִיגָן** [אנגלית tommy gun] תת-מקלע
- טון 1** [אנגלית tone (לטינית)] צליל; קול; הטעמה, הנגנה, נעימת הקול, אופן הדיבור - שיש בהם כדי להביע משמעות מיוחדת או רגש מסוים; אופי או סגנון של דברים, הנאמרים או נכתבים, המראה על יחס מסוים מצד הדובר או הכותב; מוזיקה ◀ המירווח שבין שני צלילים סמוכים בסולם הצלילים; גובה הצליל
- טון 2** **ראַבֵּי** טונה

- טוֹנְגְּסְטֵן** [אנגלית tungsten (שבדית: כבד|אבן)] יסוד כימי מתכתי נדיר שצבעו אפור-לבנבן, בעל ברק מתכתי ונקודת היתוך גבוהה. משמש במסגים של מכשירים לחיתוך במהירות גבוהה, חוטי להט של נורות חשמל ועוד
- טוֹנְדְּרָה** [רוסית tundra (לפית); כתיב זהה באנגלית] מישור רחב ידיים, ללא עצים, באזורים הארקטיים של אירופה, אסיה וצפון-אמריקה
- טוֹנָה** [אנגלית tun, ton (לטינית: חבית)] יחידת משקל השווה ל-1000 ק"ג; בארה"ב: 2000 פאונד (907 ק"ג)
- טוֹנוּס** [לטינית tonus (מתח, מרווח); אנגלית tonus] המתח הקיים בשרירי הגוף באופן תמידי במצב תקין; התכווצות חלקית קלה, קבועה, של שרירי הגוף כשהם במצב תקין
- טוֹנָז'וּ** [אנגלית tonnage (ראה טונה לעיל **טוֹנָז'וּ**-ז')] מידת הנפח או הקיבול של אנייה כשהיא מבוטאת בטונות; מישקל מבוטא בטונות
- טוֹנִיק** [אנגלית tonic (ראה טונוס לעיל)] שם כולל לתרופות או לחומרים שונים בעלי השפעה מחזקת ומעוררת הנובעת מפעולתם להגברת מתח השרירים התקין בגוף
- טוֹנִיקָה** [איטלקית tonica (ראה טון לעיל); אנגלית tonic] מוזיקה ◀ יסד: הצליל הראשון והבסיסי בסולם הקולות שבמערכת צלילים מסוימת
- טוֹנִיקָה** [אנגלית tunic (לטינית, ממוצא שמי)] כתונת קצרה שלבשו הגברים ביוון וברומי העתיקות; בימינו, חולצת נשים ארוכה, הנלבשת מעל מכנסיים או חצאית
- טוֹנֵל** [גרמנית Tunnel (ראה טונה לעיל); אנגלית tunnel] מנהרה; נקבה
- טוֹנָלִי** [אנגלית tonal (ראה טונוס לעיל)] קולי; צלילי; השייך לסולם היסודי של יצירה מוזיקלית
- טוֹנָלִיּוּת** [אנגלית tonality (ראה טונלי לעיל)] איכות הצליל; מוזיקה ◀ ביצירה מוזיקלית, היחס שבין הצלילים לבין הצליל היסודי של הסולם שבו כתובה היצירה; מפתח; ציור ◀ מערך הצבעים והגוונים בתמונה
- טוֹנָלִיּוּת, שְׂפָה** [אנגלית tonality] שפה בעלת הברות המובחנות זו מזו מבחינה סמנטית בגובה הצליל הנהגה (טון גבוה, נמוך, עולה, יורד וכד'). **לדוגמה**: הסינית והתאילנדית הן שפות טונליות
- טוֹנְסִיל** [אנגלית tonsil (לטינית)] שקד (אחד מתוך שני שקדים הנמצאים בגרון)

- טוֹנֶר** [אנגלית toner (ראה טונוס לעיל)] תערובת של אבקת דיו המשמשת ליצירת ההעתק במכונות צילום, במכשירי פקס וכד'; תכשיר קוסמטי נוזלי לניקוי הפנים המכיל בדרך כלל אלכוהול
- טוֹסֵט** [אנגלית toast] לחם קלוי; שתיית "לחיים", הרמת כוסית לרגל מאורע כלשהו או לכבוד אדם מסוים
- טוֹסְטֵר** [אנגלית toaster (ראה טוסט לעיל -סימט -ר)] מְקַלֵּה; מכשיר חשמלי לקליית פרוסות לחם
- טוֹסְטֵר אוֹבֵן** [אנגלית toaster oven] תנורון; תנור חשמלי קטן לאפייה ולחימום מזון
- טופ** [אנגלית top] קצה עליון; פסגה, שיא; החלק העליון של לבוש נשים בן שני חלקים
- טוּף** [אנגלית tuff (איטלקית)] אבן נקבובית הנוצרת מאפר הנפלט בעת פעילות וולקנית
- טופוגרָפִי** [אנגלית topographic (יוונית: מקום -סימט -גרף)] הקשור בטופוגרפיה; המתייחס לטופוגרפיה; של תיאור פני הקרקע
- טופוגרָפִיָה** [רוסית топография (יוונית: מקום -סימט -גרפיה); אנגלית topography] מדע העוסק בתיאור פני הקרקע - הרים, עמקים, אגמים, נהרות וכו', וכן מיבנים מעשה ידי-אדם, כגון תעלות, גשרים, כבישים וכו', מדידתם ורישומם על-גבי מפות (הנקראות מפות טופוגרפיות); בחינה או תיאור של אזור, מערכת או מבנה המראים יחסים מסוימים בין החלקים המרכיבים אותם, מבחינת הצורה, הגודל, המיקום וכו'
- טופולוֹגִיָה** [רוסית топология (יוונית: מקום -סימט -לוגיה); אנגלית topology] ענף במתמטיקה העוסק בחקר אותן תכונות של גופים גיאומטריים שאינן משתנות עקב שינויים בצורת הגוף ובממדיו - כגון השינויים הנגרמים על-ידי מתיחה, כיווץ, כפיפה וכד', בגופים, כגון כדור גומי
- טופֶז** [אנגלית topaz (יוונית)] אבן חן בעלת גוון ירקרק או צהבהב
- טופִי** [אנגלית toffy, toffee] סוג של סוכריות רכות עשויות סוכר וחמאה
- טופִיק** [אנגלית topic (יוונית: מקומי)] נושא (לדיון, לכתובה)
- טופיקליזָצִיָה** [רוסית топикализация (ראה טופיק לעיל + -זי -סימט -ציה); אנגלית topicalization] בלשנות ◀ הצגת דבר כנושא המשפט או הפיכתו לנושא המשפט

- נו** [יפנית no (כישרון, יכולת); אנגלית no, nɒ] דרמה יפנית קלסית שהתפתחה בעיקר במאה ה-14, המבוססת על נושאים הלקוחים ממקורות דתיים וממיתוסים עממיים. כוללת מלל, שירת מקהלה וריקודים המבוצעים על-פי דפוסים קבועים ונוקשים. מאופיינת בשימוש במסכות ובתלבושות מסוגננות
- נֹאו גוֹד** [אנגלית no good] חסר תועלת, חסר תכלית
- נֹאו הָאו** [אנגלית know-how] ידע הדרוש לעשיית דבר-מה, במיוחד ידע טכני
- נֹאו הַרְד פִּילִינְגְז** [אנגלית no hard feelings (בלי רגשות קשים)] **ביטוי שפירושו:** אל תיעלב! אל תכעס!
- נֹאו ווִי** [אנגלית no way] בשום פנים ואופן
- נֹאו וְקַנְסִי** [אנגלית no vacancy] **מילולית:** אין מקום פנוי. **ביטוי רווח שמשמעותו:** כל חדרי המלון תפוסים
- נֹאוּזִי פֶּרְקֶר** [אנגלית nosy Parker, noseyparker] (אנגלית: חטטן|שם אישי) כינוי לאדם התוחב אפו לענייניהם של אחרים
- נֹאוּט** [אנגלית note (לטינית)] הסבר קצר; הערה (בכתב); תזכורת
- נֹאו מְנָז לְנָד** [אנגלית no man's land] (ארץ של אף אדם) שטח או חבל ארץ, בדרך כלל שומם, שלאיש אין בעלות עליו; שטח המפריד בין שני צבאות יריבים; **בהנלה:** שטח הפקר
- נֹאוּס** [יוונית nous (מוח)] פילוסופיה ◀ רוח, שכל, היגיון
- נֹאו פְּרוֹבְּלֵם** [אנגלית no problem] אין בעיה
- נֹאו קוֹמֵנְט** [אנגלית no comment] אין תגובה
- נֹאו שׂוֹאו** [אנגלית no show] אי-הופעה: אדם שאישר את הזמנתו לאירוע כלשהו, ללטיסה, לרכבת וכד', אך לא הגיע
- נֹאוֹטִיקָה** [יוונית noesis (מחשבה, אינטלקט); אנגלית noetics] תורת התבונה; חקר החשיבה הטהורה; היגיון
- נֹאוֹל** [צרפתית Noël (הולדת); כתיב זהה באנגלית] חג המולד; מזמור לחג המולד
- נֹאוֹספִּירָה** [אנגלית noosphere] (יוונית: מוח|כדור) + רוסית [-sfera] אקולוגיה ◀ הביוספירה, כולל פעילות האדם **נגון** חקלאות, גידול בעלי-חיים, עיור ותיעוש. נקראת גם אנתרופוספירה
- נֹאֵר** [צרפתית noir] שחור, אפל

סְכוֹלֶסְטִיקָה..... [רוסית skolastika (ראה סכולסטי לעיל יִסְטֵמָה - יקה); אנגלית scholastics] השיטה הפילוסופית והתיאולוגית שהייתה מקובלת על המלומדים בימי הביניים. שיטה זו התבססה על תורת אריסטו ועל תורתם של אבות הכנסייה וניסתה להוכיח, באמצעות רעיונות מופשטים וטיעונים לא מציאותיים, את אמיתותם של עיקרי הדת ואת היעדרה של סתירה בין האמונה לבין הפילוסופיה; **בהשאלה**: דבקות בדוגמות

סְכִיאָטִיקָה..... [אנגלית sciatica (לטינית)] נשית: כאב ברגל או במקום אחר לאורך עצב הסכיאיטיקוס (העובר מהגב התחתון לאורך העכוז, הירך, השוק, ועד לכף-הרגל), כתוצאה מלחץ על העצב או מדלקת בעצב. לסכיאיטיקה מספר גורמים, ביניהם פריצת דיסק, פגיעה או מחלה בחוט השדרה, או הרמה לא נכונה של משאות

סְכִיזוּ-..... [אנגלית -schiz(o) (יוונית) + רוסית -schiz] **תחילת שמשמעותיותה**: שסוע; שסע, חלוקה

סְכִיזוֹאִיד..... [אנגלית schizoid (ראה סכיזו- לעיל יִסְטֵמָה - ואיד) + רוסית -schiz] פסיכיאטריה ◀ טיפוס אישיות שמאפייניו הם ביישנות, מופנמות ונטייה להתבודדות

סְכִיזוֹפְרֵנְיָה..... [אנגלית schizop'hrenia (יוונית: שסוע|מוח, סרעפת) + רוסית -schiz] [שִׁסְעַת: שם כולל להפרעות נפש פסיכוטיות שמאפייניהן העיקריים הם חוסר קשר בין תהליכי החשיבה לבין הרגשות, אֶבְדֵן ה**ה**בחנה בין מציאות לדמיון, הזיות, הפרעות בהתנהגות ומצבי-רוח חריגים

סְכִיזְמָה..... [רוסית sxizma (יוונית: לשסע); אנגלית schism] **פילוג. מונח המציינ**: את הפילוג שחל בעולם הנוצרי בשנת 1054: עקב חילוקי דעות בנושא מעמדו של האפיפיור פרשה הכנסייה האורתודוקסית המזרחית מן הכנסייה הקתולית המערבית

סְכִימָה..... [רוסית sxema (יוונית: צורה, גיזרה); אנגלית scheme] תרשים המתאר עצם או מערכת על היסודות או החלקים השונים המרכיבים אותם; תיאור או סיכום של דבר בצורת תרשים

סְכִימָטִי..... [אנגלית schematic (ראה סכימה לעיל יִסְטֵמָה - יק) + רוסית -schiz] המתואר בקווים כלליים בלבד; המתואר בפשטנות או בשטחיות

סְכָרִין..... [רוסית saxarin (יוונית: סוכר יִסְטֵמָה - ין); אנגלית saccharine] חומר גבישי לבן, מתוק פי 500 מהסוכר הרגיל. משמש תחליף לסוכר לחולי סוכרת וכממתק נטול קלוריות

סְכָרִינִי..... [אנגלית saccharine (ראה סכרין לעיל)] מכיל סוכר; מפיק סוכר; **בהשאלה**: מתקתק, סנטימנטלי יתר על המידה

- צֶ'פֶטֶר אֵילְבֵן [אנגלית Chapter XI] סעיף בחוקי ארה"ב הנוגעים לפשיטת-רגל, המעניק לעסק הנקלע לקשיים כספיים או הנמצא במצב של פשיטת-רגל הגנה מפני נושים, ומאפשר לבעל החוב להמשיך ולשלוט בעסק, לצורך התאוששות וארגון מחדש של העסק
- צֶפֶל-, צֶפֶלו- [אנגלית -cephal(o) (יוונית) + רוסיית -c] תחילית שמשמעותיה: ראש; גולגולת; מוח; בעל ראש
- צֶפֶלִין [גרמנית Zeppelin; אנגלית zeppelin (שם אישי)] ספינת אוויר: כדור מוארך ממולא מימן או הליום המוטס באמצעות מנוע והגה. על שם פרדיננד פון-צפלין (1838-1917), גנרל גרמני שתכנן ובנה ספינת אוויר כזאת
- צֶ'ק [אנגלית cheque, check (פרסית: מלך)] המחאה; פיקוח, בקרה, בדיקה, ביקורת; מיבדק: תהליך לקביעת נכונות נתונים
- צֶ'ק אָאוּט [אנגלית check-out] רישום, בדיקה או פירעון של החשבון עם היציאה ממקום כלשהו (בפרט מבית-מלון); שורה של בדיקות הנערכות למערכת או למיתקן, לצורך בחינת ביצועיהם או כדי להכשירם לשימוש; בלשון הדיבור: הסמכה; אישור
- צֶ'ק אֵין [אנגלית check-in] רישום או התייצבות או מסירת מיטען נלווה עם ההגעה למקום מסוים (כגון רישום בדלפק הקבלה של בית-מלון בעת הכניסה, או בנמל תעופה לפני הטיסה)
- צֶ'ק אֶפ [אנגלית check-up] בדיקה כללית; ביקורת
- צֶ'קִינְג [אנגלית checking] בקרה, בדיקה
- צֶ'ק לִיסְט [אנגלית checklist] רשימה של חפצים, שמות וכד' לבדיקה
- צֶ'קְסָם [אנגלית checksum] תקשורת מחשבים ◀ שיטה לאישור נכונות תשדורת של סדרת נתונים, ובה נשלח בתום השידור של סידרת הנתונים קוד (צירוף סיביות) המשמש לאימות נכונות הסדרה בצד המקבל
- צֶ'ק פּוֹינְט [אנגלית checkpoint] נקודת בקרה; תחנת בדיקה
- צֶ'קֶרָה [אנגלית c(h)akra (סנסקריטית: גלגל)] יוגה ◀ כינוי לכל אחד משישה מרכזים בגוף האדם המהווים מקור לאנרגיה נפשית ורוחנית
- צֶרֶבֶלּוּם [אנגלית cerebellum (לטינית: מוח קטן) + רוסיית -c] המוח הקטן: חלק המוח שמאחורי הצרברום ומתחתיו, האחראי לתיאום פעולות השרירים ולשיווי המישקל
- צֶרֶבֶר-, צֶרֶבְרו- [אנגלית -cerebr(o), cerebri- (לטינית) + רוסיית -c] תחילית שמשמעותה: מוח